

prima instanță: M. Muruianu
instanța de apel: M. Ciugureanu, M. Anton, G. Dașchevici

3r-16/17

DECIZIE

15 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând recursul declarat de Larisa Moscal, Ivan Moscal și Victoria Guțu în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Larisei Moscal, Ivan Moscal și Victoriei Guțu împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13, Societății pe Acțiuni „Termocom”, Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, Întreprinderii Municipale „Infocom” cu privire la obligarea excluderii sumelor din facturi și încasarea prejudiciului moral

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Larisa Moscal, Ivan Moscal și Victoria Guțu și acordat termen pentru depunerea apelului motivat și prezentarea dovezii plății taxei de stat

constată:

La 15 decembrie 2015, Larisa Moscal, Ivan Moscal și Victoria Guțu au depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13, Societății pe Acțiuni „Termocom”, Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, Întreprinderii Municipale „Infocom” cu privire la obligarea excluderii sumelor din facturi și încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii au indicat că conform Hotărârii Guvernului B7-1995 furnizorul era obligat să contorizeze apartamentele, iar prin Hotărârea Guvernului din 05 iulie 2000 pentru anii 2000-2002 au fost alocate și mijloace financiare.

Cu toate acestea furnizorul nu le-a contorizat apartamentele, motiv din care au fost nevoiți de a-și achiziționa contoarele și de a le instala pe cont propriu.

Ulterior, s-au adresat cu cerere către SA „Apă-Canal Chișinău” prin care au solicitat restituirea costurilor contoarelor și încheierea contractului de furnizare și consum a apei.

Notează că s-au adresat în judecată și prin hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău nr. 2-1507/03 din 21 noiembrie 2003 a fost încasat din contul SA „Apă-Canal Chișinău” în beneficiul Larisei Moscal costul contoarelor, deoarece conform legii despre contabilitate, contoarele au devenit proprietatea exclusivă a SA „Apă-Canal Chișinău”.

Susține că astfel, au rămas în așteptarea de a fi invitați pentru întocmirea bilaterală a contractului de furnizare-consum a apei, însă sub diferite pretexte pârâții se eschivau să întocmească contractul prevăzut de regulament.

Relevă că contrar prevederilor legislației în vigoare, au fost nevoiți, începând cu 29 iunie 2009, să depună eforturi ca să-și demonteze contoarele, pentru a fi supuse controlului metrologic, să aplice sigiliul și să întocmească contract de furnizare a apei.

Menționează că, conducându-se de pct. 11 din Regulament și pct. 16, 17 la Anexa-5 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191, la 11 noiembrie 2009 s-au adresat cu cerere către SA „Apă-Canal Chișinău”, prin care au solicitat deplasarea la domiciliul său în vederea deconectării și verificării contoarelor, însă nu au primit niciun răspuns.

La fel, la 12 decembrie 2009 au depus cerere către SA „Apă-Canal Chișinău” prin care au solicitat întocmirea contractului de prestare a serviciilor de alimentare cu apă, însă de asemenea nu au primit niciun răspuns.

Invocă reclamanții că la 25 aprilie 2014 s-au adresat către pârât cu solicitarea de a încheia contractul, însă la data de 19 mai 2014 au fost informați că despre modalitatea și ordinea încheierii contractului vor fi informați suplimentar.

Indică că nu au apă caldă, deoarece anterior nu exista apă caldă în Chișinău, iar din acest motiv au fost nevoiți să instaleze boiler.

Din ianuarie 2012 în facturi au fost incluse volumul pentru apă caldă, fără careva explicații, în timp ce s-au folosit numai de apă rece, fapt pentru care în facturi indicau doar indicii contorului pentru apă rece.

Mai susțin că începând cu ianuarie 2012 până la 01 octombrie 2015 a fost introdus în facturi pentru apă caldă consumul de 0,4087gcal la tarif de 987 lei pentru plata de 8471,11 lei, apoi din 2014 au început lunar să fie introduse în facturi câte 17m³ de apă rece și 13m³ de apă caldă.

Totodată la 06 noiembrie 2015 au depus la SA „Apă-Canal Chișinău” o cerere prealabilă prin care au solicitat excluderea din facturi a volumului de apă caldă 0,4087 gcal în sumă de 8471,12 lei și apă potabilă 364,2786 m³ în sumă de 3347,72 lei, apă menajeră 290,976 m³ în sumă de 2674,0694 lei, în total 14492,909 lei, iar ca răspuns la aceasta li s-a comunicat să se adreseze către IMGFL-13 și ÎM „Infocom,” iar IMGFL-13 le-a comunicat să se adreseze către SA „Apă-Canal Chișinău”.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 166-168 CPC, 970,976 Cod civil, art. 10 alin. (2), (6), 11, lit. f), 13, 15 alin. (4), 16 din Legea nr. 105 sin 13 martie 2003 privind protecția consumatorului, art. 26-28 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Solicită obligarea pârâtului de a exclude din facturile apartamentului nr. 26, bloc 29 din str. Vasile Lupu, mun. Chișinău volumul de apă potabilă 364,2786 m³ în sumă de 3347,72 lei, apă menajeră 290,976 m³ în sumă de 2674,0694 lei, apă caldă 0,4087 gcal în sumă de 8471,12 lei, în total 14492,909 lei ca ilegale, obligarea ÎMGFL-13 de a exclude din factura sa suma de 2421,10 lei introdusă pentru deservirea echipamentului tehnic ca ilegală, încasarea pagubei morale în mărime de 15000 pentru fiecare reclamant și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 07 iunie 2016, acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Larisa Moscal, Ivan Moscal și Victoriei Guțu a fost respinsă ca tardivă.

La 09 iunie 2016, Larisa Moscal, Ivan Moscal și Victoria Guțu au depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 07 iunie 2016, prin care au solicitat, admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu pronunțare unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

La 15 iulie 2016 Larisa Moscal, Ivan Moscal și Victoria Guțu au depus apel motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 07 iunie 2016, prin care au solicitat casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu remiterea cauzei la rejudecare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Larisa Moscal, Ivan Moscal și Victoria Guțu, comunicat apelanților despre necesitatea depunerii apelului motivat și prezentării dovezii achitării taxei de stat în mărime de 212,50 lei, fiindu-le acordat un termen de șapte zile din data recepționării încheierii.

La 19 decembrie 2016, Larisa Moscal, Ivan Moscal și Victoria Guțu au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, prin care au solicitat repunerea în termen a cererii de recurs, admiterea recursului casarea încheierii recurate cu restituirea pricinii pentru judecare la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată, din care considerente urmează a fi casată.

Explică că la 07 decembrie 2016 Ivan Moscal a participat în ședința altui proces, unde i-a și fost înmănată încheierea recurată.

Menționează că în prezent este în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 1228 din 13 noiembrie 2007 cu privire la aprobarea Regulamentului de achiziționare, proiectare, instalarea, recepția și exploatarea aparatelor de evidență a consumului de apă. La pct.10 este prevăzut că în apartament furnizorul are obligația la achiziționare, instalare, exploatare, întreținere, reparație, înlocuirea și verificarea metrologică din contul furnizorului în baza contractului bilateral.

Notează că s-au adresat către pârât la 25 aprilie 2014 de a întocmi un contract, dar la 19 mai 2014 au primit răspuns că despre modalitatea și ordinea încheierii contractului vor fi informați suplimentar.

Subliniază că au depus cerere prealabilă către SA „Apă Canal Chișinău” la 06 noiembrie 2015 cu solicitarea de a fi exclus din facturi volumul de apă caldă

0,4087 gcal în sumă de 8471,12 lei și apă potabilă 364,2786 m3 în sumă de 3347,72 lei, apă menajeră 290,976 m3 în sumă de 2674,0694 lei și în total 14492,909 lei, unde li s-au răspuns că urmează să se adreseze către IMGFL-13 și ÎM„Infocom”.

De la ÎMGFL-13 li s-a răspuns să se adreseze către SA „Apă Canal Chișinău”, însă s-au adresat în instanță, iar la depunerea apelului de către instanța de apel, au fost impuși să achite taxa de stat, care nu este prevăzută de lege.

În conformitate cu art. 425 al CPC RM, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele cauzei rezultă că recurenții au luat cunoștință cu copia încheierii recurate la 07 decembrie 2016, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele dosarului (f. d. 2017).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 19 decembrie 2016 în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat, care urmează a fi admis, casată încheierea recurată în partea obligării apelanților de a achita taxa de stat, cu remiterea pricinii în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

După cum denotă materialele cauzei Larisa Moscal, Ivan Moscal și Victoria Guțu au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 07 iunie 2016, iar prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel și comunicat apelanților despre necesitatea depunerii apelului motivat și prezentării dovezii achitării taxei de stat în mărime de 212,50 lei.

În conformitate cu art. 85 alin. (1) lit. a) CPC, de taxă de stat pentru judecarea pricinilor civile se scutesc reclamanții în acțiunile născute din raporturi de contencios administrativ.

Iar art. 4 alin. (1) pct. 7 din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, prevede că sunt scutiți de plata taxei de stat în instanțele judecătorești reclamanții în acțiunile născute din raporturi de contencios administrativ.

Prevederi similare se regăsesc și la art. 16 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, care prevede expres că reclamanții, în acțiunile născute din raporturi de contencios administrativ, sunt scutiți de plata taxei de stat.

Având în susținere aceste prevederi legale, instanța de recurs reține ca neîntemeiată încheierea instanței de apel din 10 noiembrie 2016, prin care Larisa Moscal, Ivan Moscal și Victoria Guțu au fost obligați la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 212,50 lei.

Or, este indubitabil că litigiul în speță rezultă din raporturi de contencios administrativ, solicitarea Larisei Moscal, Ivan Moscal și Victoriei Guțu fiind cu privire *la obligarea pârâtului de a exclude din facturile apartamentului nr. 26, bloc 29 din str. Vasile Lupu, mun. Chișinău volumul de apă potabilă 364,2786 m³ în sumă de 3347,72 lei, apă menajeră 290,976 m³ în sumă de 2674,0694 lei, apă caldă 0,4087 gcal în sumă de 8471,12 lei, în total 14492,909 lei ca ilegale și obligarea ÎMGFL-13 de a exclude din factura sa suma de 2421,10 lei introdusă pentru deservirea echipamentului tehnic ca ilegală.*

Nu mai puțin important este de menționat și faptul că pricina a fost examinată în prima instanță la fel prin prisma Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, mai mult că și numărul de înregistrare a fost atribuit pricinii de contencios administrativ, în prima instanță fiind înregistrată cu numărul 3-192/16 (3-859/15), iar la Curtea de Apel cu numărul 3a-1491/16.

Drept urmare, instanța de recurs constată că instanța de apel, neîntemeiat a constatat prin încheierea recurată că apelanții Larisa Moscal, Ivan Moscal și Victoria Guțu urmează să achite taxa de stat la depunerea apelului, acordându-le termen pentru aceasta.

La fel, se constată ca neîntemeiată încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016 și în partea acordării apelanților Larisa Moscal, Ivan Moscal și Victoria Guțu a termenului pentru depunerea apelului motiva.

Or, apelul motivat de către aceștia a fost depus la 15 iulie 2016 (f. d. 182).

Distinct de aceste considerente, instanța de recurs relevă că instanțele de judecată trebuie să respecte principiul consfințit la art. 20 din Constituție cât și art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale privind asigurarea accesului liber la justiție.

Față de cele ce preced, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de Larisa Moscal, Ivan Moscal și Victoria Guțu, de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, cu trimiterea spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 CPC, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de Larisa Moscal, Ivan Moscal și Victoria Guțu.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Larisei Moscal, Ivan Moscal și Victoriei Guțu împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului

Locativ nr. 13, Societății pe Acțiuni „Termocom”, Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, Întreprinderii Municipale „Infocom” cu privire la obligarea excluderii sumelor din facturi și încasarea prejudiciului moral, cu trimiterea spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță